

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Stefan Krajewski

Warszawa, 23 grudnia 2025 r.
znak sprawy: DBD.pp.071.243.2025

Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes
Krajowej Rady Izb Rolniczych

Dotyczy: pisma z dnia 04.12.2025 r., znak: KRIR/MJ/1287/25

Szanowny Panie Prezesie,

w związku z pismem w sprawie rozszerzenia systemu monitoringu suszy rolniczej o uprawy traw i roślin pastewnych, uprzejmie informuję, że System Monitoringu Suszy Rolniczej został opracowany i uruchomiony przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach (IUNG-PIB), zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich.

Podstawą opracowania systemu są wieloletnie doświadczenia IUNG-PIB w zakresie budowy modeli prognoz plonów oraz unikatowa w skali Europy i świata baza danych glebowych charakteryzujących w skali kraju zróżnicowanie retencji wodnej siedliska glebowego. Opracowany System zawiera aplikacje komputerowe integrujące dane meteorologiczne, potrzebne do obliczenia klimatycznego bilansu wodnego (KBW) oraz dane z cyfrowej mapy glebowo-rolniczej, obrazującej przestrzenne zróżnicowanie retencji wodnej różnych kategorii agronomicznych gleb.

Przy wyznaczaniu obszarów zagrożonych suszą rolniczą dla poszczególnych upraw w systemie monitoringu suszy rolniczej uwzględniane są dwa czynniki: warunki pogodowe i podatność gleb na suszę.

Obecnie monitoring Suszy Rolniczej w Polsce prowadzony jest dla następujących grup i gatunków roślin: zbóż ozimych, zbóż jarych, kukurydzy na ziarno, kukurydzy na kiszonkę, rzepaku i rzepiku, ziemniaka, buraka cukrowego, chmielu, tytoniu, warzyw gruntowych, drzew owocowych, krzewów owocowych, truskawek i roślin strączkowych.

System monitoringu suszy podlega ciągłej rozbudowie i doskonaleniu. Obecnie trwają prace badawczo-rozwojowe nad wdrożeniem metod teledetekcji satelitarnej opartej o dane wysokiej oraz średniej rozdzielczości. Metody te nie tylko uwzględniają wpływ suszy, ale również innych czynników decydujących o przebiegu wegetacji i o kształtowaniu plonu. Wdrożenie metod teledetekcji satelitarnej pozwoli udoskonalić system szacowania skutków suszy rolniczej.

W związku z powyższym, aby System Monitoringu Suszy mógł wskazywać zagrożenie suszą dla traw i konkretnych roślin pastewnych, konieczne jest wyznaczenie progów klimatycznego bilansu wodnego określających suszę dla tych upraw przed kolejnym sezonem wegetacyjnym.

Ponadto informuję, że wykaz gatunków roślin uprawnych i gleb, dla których określona została wartość klimatycznego bilansu wodnego określa rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 kwietnia 2019 r. w sprawie wartości klimatycznego bilansu wodnego dla poszczególnych gatunków roślin uprawnych i gleb (Dz. U. z 2019 r. poz. 739), wydanego na podstawie art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz.U. z 2019 r. poz. 477).

Klimatyczny bilans wodny (KBW) jest miarą niedoboru zasilania atmosferycznego zlewni i jest obliczany jako różnica opadów atmosferycznych i ewapotranspiracji potencjalnej. KBW przyjmuje wartości dodatnie.

$KBW = -(P - E_p)$ [mm] gdzie: P – opad atmosferyczny, E_p – ewapotranspiracja potencjalna.

Ze względu na to, że trawy nie podlegają monitorowaniu w Systemie Monitoringu Suszy Rolniczej, w publicznej aplikacji „Zgłoś szkodę rolniczą” trawy są mapowane z roślinami o analogicznych wymaganiach wodno-glebowych .

Z wyrazami szacunku

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Stefan Krajewski
/podpisano elektronicznie/